

Rapport

Datum: 11 juli 2007

Rapportnummer: 2007/113

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland op 18 mei 2004 onvoldoende voortvarend heeft gereageerd op zijn via het alarmnummer 112 gedane melding van mishandeling en bedreiging door een derde.

Verzoeker klaagt er voorts over dat de ambtenaren van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland die naar aanleiding van die melding ter plaatse zijn gekomen, eerst het verhaal van die derde hebben aangehoord alvorens zich tot hem te wenden.

Verzoeker klaagt er verder over dat die ambtenaren hem hebben aangehouden op verdenking van bedreiging van die derde.

Verzoeker klaagt er ten slotte over dat die ambtenaren hem ten behoeve van het vervoer naar het politiebureau de handboeien hebben omgedaan.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker heeft een kledingreparatiebedrijf te Amsterdam. Naast de zaak van verzoeker is een motorrijwielhandel gevestigd. Verzoeker en de eigenaar van deze motorrijwielhandel zijn al langere tijd gewikkeld in een conflict over de geluids- en stankoverlast die volgens verzoeker door de motoren wordt veroorzaakt. Op 18 mei 2004 escaleerde de situatie. Verzoeker kreeg ruzie met een medewerker van de motorrijwielhandel. De woordenwisseling mondde uit in een worsteling, waarbij verzoeker op de grond viel. Daarna maakte de medewerker voor de zaak van verzoeker dusdanige opmerkingen richting verzoeker dat deze aanleiding zag de politie te bellen via het alarmnummer 112 en melding te doen van bedreiging en mishandeling.
2. Twee politieambtenaren, B. en R., van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland reageerden op de melding. Zij kwamen ter plaatse en spraken met meerdere personen die zich bij de motorrijwielhandel ophielden. Vervolgens hielden zij verzoeker in zijn kledingzaak aan wegens bedreiging van de medewerker van de motorrijwielhandel met een schaar. Ze boeiden hem en brachten hem over naar het politiebureau. Uit de verklaring die verzoeker daar aflegde kwam naar voren dat hij niet de dader, maar het slachtoffer was in dit conflict.
3. Op 9 juni 2004 diende verzoeker een schriftelijke klacht in bij het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland over de gang van zaken op 18 mei 2004. Hij klaagde dat hij lang had moeten wachten voordat hij werd doorverbonden en de politie ter plaatse was. Verder schreef hij dat de betrokken politieambtenaren eerst het verhaal van de medewerker van de motorrijwielhandel hebben aangehoord en zich daarna pas tot hem wendden. Ook

klaagde hij erover dat hij, en niet de medewerker, was aangehouden op verdenking van bedreiging en dat hem de handboeien waren omgedaan. De burens zagen dit en verzoeker vond dit erg vernederend.

4. De korpsbeheerder verklaarde de klacht op 11 juli 2005 ongegrond en verwees voor de motivering van zijn oordeel naar het advies van 8 juni 2005 van de commissie voor de politiekachten van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland (verder: de commissie of de klachtencommissie).

5. Verzoeker werd niet strafrechtelijk vervolgd wegens bedreiging van de medewerker met een schaar. De medewerker van de motorrijwielhandel werd veroordeeld wegens mishandeling van verzoeker.

6. Bij brief van 15 oktober 2005 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van het reageren op de 112 melding

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het 15 minuten heeft geduurd voordat hij door de meldkamer van het alarmnummer 112 naar het verantwoordelijke wijkteam werd doorverbonden en een half uur voordat een politiewagen ter plaatse was.

2. De korpsbeheerder acht de klacht op dit punt niet gegrond en verwijst voor de motivering van zijn oordeel naar het advies van 8 juni 2005 van de commissie. De commissie stelde in het advies aan de korpsbeheerder dat de 112-melding van verzoeker door de meldkamer is beoordeeld als een niet-spoedeisende melding. Verzoeker werd daarom doorgeschakeld naar het Regionaal Service Centrum, dat vervolgens het wijkteam Van Leijenberghlaan op de hoogte bracht van de melding. De commissie gaf aan dat het wijkteam direct reageerde op de melding door een politiewagen langs te sturen. De commissie achtte het op grond van de gegevens aannemelijk dat er maximaal 15 minuten zijn verstreken tussen het incident en het arriveren van de politie.

3. Voor zover van belang voor de beoordeling van deze klacht komt uit de aan de Nationale ombudsman toegezonden informatie het volgende naar voren:

3.1. In het proces-verbaal van verhoor van 18 mei 2004 verklaarde verzoeker over de aanleiding van de ruzie met de medewerker het volgende.

"Vandaag op dinsdag 18 mei 2004 omstreeks 15.20 uur hoorde ik het geronk van een motor voor mijn winkel. (...) Ik had er op dat moment genoeg van dat ik weer, voor de zoveelste keer, overlast had van een motor voor mijn deur. Ik ben vervolgens naar buiten gelopen en ik zag dat voor mijn deur een mij bekende medewerker van de motorzaak bezig was een motor te testen door hard gas te geven. (...) Ik ben vervolgens naar buiten

gelopen om de medewerker te verzoeken de motor voor de motorzaak te gaan testen en niet voor mijn zaak."

3.2. In het proces-verbaal van verhoor getuige van 4 juni 2004 verklaarde de echtgenote van verzoeker dat het incident even voor half 4 is begonnen.

3.3. In zijn verklaring van 5 juli 2004 aan de klachtencommissie verklaarde betrokken ambtenaar B. dat hij en zijn collega R. rond 15.35 uur de melding doorkregen.

3.4. In zijn verklaring van 2 november 2004 aan de klachtencommissie verklaarde betrokken ambtenaar R. dat hij en zijn collega B. rond 15.30 uur van de meldkamer de melding doorkregen en rond 15.35 ter plaatse arriveerden.

3.5. In het proces-verbaal van aanhouding dat door de betrokken politieambtenaren B. en R. van het voorval is opgemaakt, staat vermeld dat verzoeker op 18 mei 2004 om 15.40 uur is aangehouden.

Beoordeling

4. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat een bestuursorgaan slagvaardig en met voldoende snelheid dient op te treden. Dit houdt onder meer in dat de 112 alarmcentrale (noodhulp)meldingen zo snel mogelijk doorverbindt naar de desbetreffende hulpdienst, waarna deze hulpdienst zorg draagt voor de afhandeling van de melding.

5. Op grond van de stukken acht de Nationale ombudsman het voldoende aannemelijk dat de ruzie tussen verzoeker en de medewerker van de motorrijwielhandel rond 15.20 uur is begonnen. Uit het proces-verbaal van aanhouding blijkt dat verzoeker om 15.40 uur is aangehouden. De stelling van verzoeker dat het 15 minuten heeft geduurd voordat hij werd doorverbonden, waarna het nog een kwartier heeft geduurd voordat de betrokken politieambtenaren ter plaatse kwamen, is hiermee dan ook niet aannemelijk geworden.

6. Op grond van de tijdens het onderzoek verkregen informatie acht de Nationale ombudsman het aannemelijk dat tussen het doen van de melding en het moment waarop de politie ter plaatse kwam, maximaal 15 minuten zijn verstreken. Deze termijn acht de Nationale ombudsman, gelet op de aard van de melding, niet onacceptabel lang. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de politie, gelet op de feiten en omstandigheden van het geval, niet in strijd met het vereiste van voortvarendheid heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het horen van verzoeker

Bevindingen

1. Ook klaagt verzoeker erover dat de twee betrokken politieambtenaren eerst het verhaal van de medewerker van de motorrijwielhandel en de andere aanwezigen hebben aangehoord, alvorens zij zich tot hem wendden. Dit terwijl hij zelf het alarmnummer 112 had gebeld om melding te doen van bedreiging en mishandeling door die medewerker. Verzoeker heeft aangegeven dat hij naar buiten is gelopen toen hij de politiewagen zag aankomen. De betrokken politieambtenaren parkeerden echter hun wagen voor de motorrijwielhandel en sommeerden verzoeker om terug naar binnen te gaan. Zij zijn vervolgens eerst gaan praten met de aanwezigen in de motorrijwielhandel. Daarna zijn de politieambtenaren zijn zaak binnengekomen en hebben hem meteen aangehouden op verdenking van bedreiging van de medewerker met een schaar.

2. De korpsbeheerder acht dit klachtonderdeel niet gegrond. Hij gaf desgevraagd aan dat de betrokken politieambtenaren elk afzonderlijk één kant van het verhaal hebben aangehoord. Betrokken ambtenaar R. is direct naar verzoeker gelopen om diens verhaal aan te horen. Betrokken ambtenaar B. heeft met de medewerker en andere aanwezigen in de motorrijwielhandel gesproken en is daarna de zaak van verzoeker binnen gegaan. Daar hadden de politieambtenaren kort overleg over de verklaringen van de betrokkenen. Daarna sprak betrokken ambtenaar B. verzoeker aan en vertelde hem dat hij werd verdacht van bedreiging met een scherp voorwerp. Ambtenaar B. deelde verzoeker mee dat hij niet tot antwoorden verplicht was en hield hem vervolgens aan. De korpsbeheerder vond dat aan de betrokken politieambtenaren geen onbehoorlijk optreden viel te verwijten.

3. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder gaf verzoeker uitdrukkelijk aan dat beide politieambtenaren eerst uitgebreid spraken met de aanwezigen in de motorrijwielhandel en daarna samen zijn kledingzaak binnenkwamen. Zij merkten hem meteen als verdachte aan en stelden hem niet in de gelegenheid om zijn kant van het verhaal te vertellen.

4. Betrokken politieambtenaar B. verklaarde tegenover de commissie dat hij bij aankomst op de St.weg verschillende mensen voor de ingang van de motorrijwielhandel zag staan. Deze personen riepen met kennelijk luide en emotionele stem dat verzoeker had gedreigd om één van hen met een schaar neer te steken. Toen hij hen expliciet vroeg of zij verzoeker hadden zien dreigen, antwoordden zij bevestigend. Ambtenaar B. verklaarde verder dat hij de naastgelegen kledingzaak is binnengelopen en zich aan verzoeker heeft voorgesteld. Daarna deelde hij hem mee dat hij niet tot antwoorden verplicht was en dat hij werd verdacht van bedreiging met een schaar.

5. Betrokken ambtenaar R. verklaarde tegenover de commissie dat hij en zijn collega ter plaatse werden aangesproken door een man die later de eigenaar van de motorrijwielhandel bleek te zijn. Deze man verklaarde dat zijn medewerker enkele ogenblikken daarvoor met een schaar was bedreigd door verzoeker. Zijn collega is toen in gesprek gegaan met de medewerker. Ambtenaar R. is naar verzoeker gelopen met de intentie om van hem een verklaring op te nemen. Nadat ambtenaar B. binnen was

gekomen, hebben zij kort de verklaringen van beide partijen doorgesproken. Hij verklaarde dat zij daarna hebben besloten om verzoeker aan te houden.

6. Tegenover de Nationale ombudsman verklaarde betrokken ambtenaar B. onder meer dat hij zich niet kon herinneren dat de meldkamer had aangegeven van wie de melding afkomstig was. Hij gaf verder aan dat de meldkamer over het algemeen die informatie ook niet doorgeeft. Daarnaast verklaarde hij dat hij bij aankomst bij de personen die bij de motorrijwielhandel aanwezig waren, kort heeft geïnformeerd naar de toedracht van het voorval en dat hij zich meende te herinneren dat hij vervolgens samen met collega R. de zaak van verzoeker binnen is gegaan om hem aan te houden. Hij gaf aan dat hij dit laatste niet zeker meer wist.

7. Betrokken ambtenaar R. verklaarde op 21 augustus 2006 tegenover de Nationale ombudsman dat de meldkamer niet had aangegeven van wie de melding afkomstig was. Bij aankomst kwam de eigenaar van de motorrijwielhandel naar hen toe en gaf aan dat er een incident was geweest met de eigenaar van de naastgelegen kledingzaak. Daarop besloot R. om een gesprek aan te gaan met verzoeker, terwijl zijn collega nog in gesprek was met de eigenaar van de motorrijwielhandel. R. ontkende stellig dat hij samen met zijn collega de zaak van verzoeker is binnengekomen. R. kon zich niet herinneren of hij kort de verklaringen van beide partijen met B. heeft doorgesproken alvorens over te gaan tot de aanhouding van verzoeker.

8. In reactie op de verklaringen van de betrokken politieambtenaren gaf verzoeker nogmaals uitdrukkelijk aan dat zij samen zijn zaak binnen kwamen en hem geen gelegenheid gaven om zijn kant van het voorval toe te lichten.

Beoordeling

9. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat een bestuursorgaan zich actief dient op te stellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

10. Op grond van de verschillende - tegenstrijdige - verklaringen kan de Nationale ombudsman de precieze gang van zaken niet meer achterhalen. Wel acht de Nationale ombudsman aannemelijk dat de betrokken politieambtenaren op het moment van arriveren niet wisten van wie de melding afkomstig was. Zij moesten echter op basis van die melding en op grond van de informatie die hen ter plekke bekend werd, snel beslissen wie zij als eerste gingen bevragen. Uit de stukken maakt de Nationale ombudsman op dat tenminste één persoon voor de motorrijwielhandel de politieambtenaren aansprak toen zij uit de wagen stapten. In ieder geval één van de politieambtenaren is daarop naar de motorrijwielhandel gelopen en heeft daar de medewerker en andere aanwezigen gehoord. Gelet op de informatie die de betrokken politieambtenaren op dát moment bekend was, acht de Nationale ombudsman het niet onjuist dat zij eerst - dan wel tegelijkertijd met

verzoeker - de medewerker hebben gehoord. De Nationale ombudsman is daarom van oordeel dat de betrokken politieambtenaren niet in strijd met het verbod van vooringenomenheid hebben gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van de aanhouding van verzoeker

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de betrokken politieambtenaren hem hebben aangehouden op verdenking van bedreiging van de medewerker, terwijl hijzelf het alarmnummer 112 had gebeld met een melding van bedreiging en mishandeling door die medewerker.

2. In zijn brief van 20 december 2004 aan de commissie schreef verzoeker:

"Daarom had ik 112 gebeld. Vervolgens gaat de politie naar die buurman in plaats van naar mij, gelooft het verhaal van de buurman, die overigens geen verwondingen had, kennelijk onvoorwaardelijk en behandelt mij als verdachte.

Mag ik dan met vrouw en kind emotioneel reageren? En moet de politie uit hoofde van vakmanschap dit dan niet kunnen hanteren."

3. De korpsbeheerder acht dit klachtonderdeel niet gegrond. Hij gaf in reactie op dit klachtonderdeel aan dat de aanhouding niet onbehoorlijk was omdat meerdere personen hadden verklaard dat er sprake zou zijn van bedreiging met een schaar, er in de kledingzaak van verzoeker meerdere scharen werden aangetroffen en verzoeker op dat moment te emotioneel was om duidelijk zijn kant van het verhaal te kunnen vertellen.

4. Betrokken ambtenaar B. verklaarde tegenover de commissie en de Nationale ombudsman onder meer dat verschillende personen in de motorrijwielhandel desge-vraagd hadden aangegeven dat zij verzoeker hadden zien dreigen met een schaar. . had daarom het voornemen om verzoeker aan te houden. Toen hij de zaak van verzoeker binnenkwam, zag hij op de kleermakerstafel een groot aantal scharen liggen. B. verklaarde dat hij verzoeker een hand heeft gegeven, zijn naam heeft genoemd en hem heeft gezegd dat hij verdacht werd van bedreiging met een schaar. B. verklaarde verder dat verzoeker, zijn vrouw en dochter daarop boos en emotioneel werden en dat het hem niet lukte om verzoeker te kalmeren. Volgens B. bleef het verhaal van verzoeker zo onsamenvattend, dat hij besloot om verzoeker aan te houden om op het bureau in alle rust diens verklaring op te nemen.

5. Betrokken ambtenaar R. verklaarde op dit punt dat verzoeker en zijn vrouw en dochter erg emotioneel reageerden toen zijn collega B. hem vertelde dat hij verdacht werd van bedreiging. R. verklaarde verder dat verzoeker in het gesprek met hem niet had gesproken

over een schaar. R. kon zich echter wel vinden in het besluit van B. om verzoeker als verdachte aan te merken, omdat B. stelde dat er meerdere getuigen waren die verzoeker aanwezen als dader.

Beoordeling

6. Het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming houdt voor bestuursorganen in dat zij buiten de bij of krachtens de wet bepaalde gevallen niemand zijn vrijheid mogen ontnemen.

6.1. Bedreiging is strafbaar gesteld in artikel 285 van het Wetboek van Strafrecht (Sr) (zie Achtergrond).

6.2. Artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) bepaalt dat iemand als verdachte van het plegen van een strafbaar feit kan worden aangemerkt indien er een redelijk vermoeden van schuld bestaat (zie Achtergrond).

6.3. Artikel 53 Sv bepaalt dat in geval van ontdekking op heterdaad een ieder bevoegd is om een verdachte aan te houden (zie Achtergrond).

7. Gezien de stellige verklaringen van verschillende personen bij de motorrijwielhandel dat verzoeker de medewerker had bedreigd met een schaar, het feit dat in de kledingzaak van verzoeker een groot aantal scharen voorhanden was en het feit dat verzoeker emotioneel was op het moment dat de politieambtenaren het pand betraden, is de Nationale ombudsman van oordeel dat er jegens verzoeker sprake was van een redelijk vermoeden van schuld aan bedreiging met een schaar. De Nationale ombudsman is daarom van oordeel dat de betrokken politieambtenaren er op dát moment terecht voor hebben gekozen hem aan te houden. Aan het voorgaande doet niet af dat na het opnemen van de verklaring van verzoeker op het politiebureau is gebleken dat hijzelf slachtoffer was en niet de dader. Alles overziend is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politie in dit geval niet heeft gehandeld in strijd met het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het boeien

Bevindingen

1. Tot slot klaagt verzoeker erover dat de betrokken ambtenaren hem handboeien hebben omgelegd. In zijn brief van 9 juni 2004 aan de politie schreef verzoeker hierover het volgende:

"De agent heeft toen (...) mij zeer hardhandig geboeid. Op mijn protest dat ik absoluut geen weerstand wilde bieden en bereid was rustig mee te gaan werd niet ingegaan."

2. De korpsbeheerder acht ook dit klachtonderdeel niet gegrond. De korpsbeheerder gaf te kennen dat het aanleggen van boeien niet onbehoorlijk was gelet op de aard van beschuldiging, de emotionele reacties van klager en diens gezinsleden en de aanwezigheid van scherpe voorwerpen in de kledingzaak.

3. Betrokken ambtenaar B. verklaarde tegenover de commissie en de Nationale ombudsman onder meer dat de emotie bij zowel verzoeker als zijn echtgenote en dochter hoog oplaaide nadat hij zijn voornemen om verzoeker aan te houden en te boeien kenbaar had gemaakt. Hij vertelde dat beide vrouwen hem aan zijn armen probeerden vast te pakken. Nadat hij hen voorzichtig en met zachte hand opzij had geduwd, bleven zij zich verbaal met de aanhouding bemoeien. Verder verklaarde B. dat verzoeker zich licht bleef verzetten tegen zijn aanhouding en het boeien, ook nadat B. hem tot tweemaal toe had uitgelegd dat het standaard procedure is om in soortgelijke omstandigheden de aangehouden verdachte te boeien. B. verklaarde dat hij wilde voorkomen dat de op dat moment enigszins dreigende situatie zou escaleren en hij ieders veiligheid tijdens het transport wilde waarborgen. B. verklaarde dat hij en R. verzoeker kort tegen de werktafel hebben vastgezet omdat verzoeker zich nog steeds enigszins bleef verzetten tegen het boeien. Toen hij eenmaal geboeid was, staakte verzoeker zijn verzet en volgde hij de aanwijzingen van B. en R. op.

4. Betrokken ambtenaar R. verklaarde tegenover de Nationale ombudsman onder meer dat hij zich kon vinden in het besluit van zijn collega om verzoeker te boeien. Hij wees daartoe op de verdenking van bedreiging met een schaar en het feit dat verzoeker emotioneel was. Verder verklaarde hij dat verzoeker zijn handen meerdere keren weg trok toen B. hem wilde boeien en bleef roepen dat hij niet aangehouden wilde worden. Hij verklaarde dat hij daarom zijn collega heeft geassisteerd bij het boeien, door hem tegen de werktafel te duwen.

Beoordeling

5. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

6. Het boeien van een persoon betekent een inbreuk op het recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam, welk recht in artikel 11 Grondwet is neergelegd. Bij of krachtens de wet kunnen beperkingen worden gemaakt op het recht van onaantastbaarheid van het lichaam (zie Achtergrond). Ten aanzien van personen aan wie rechte de vrijheid is ontnomen, is in artikel 15, vierde lid Grondwet meer in het algemeen bepaald dat zij kunnen worden beperkt in de uitoefening van hun grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt (zie Achtergrond). Ook in artikel 8 Europees verdrag

voor de rechten van de mens is bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect voor zijn privéleven - waaronder mede wordt verstaan zijn lichamelijke integriteit - moet zijn voorzien bij wet (zie Achtergrond).

7. De eerste vraag die beantwoord dient te worden is of aan verzoeker rechtens zijn vrijheid is ontnomen. Onder III.7. heeft de Nationale ombudsman vastgesteld dat de betrokken politieambtenaren bevoegd waren verzoeker aan te houden. Daarmee is aan deze eis voldaan.

8. Op grond van artikel 22 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar mag de politie een aangehouden verdachte ten behoeve van het vervoer aan zijn handen boeien, indien concrete feiten en/of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen, met het oog op vluchtgevaar, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de betrokken politieambtenaar of van derden. Deze feiten en/of omstandigheden kunnen zijn slechts gelegen in de persoon die is aangehouden, of in de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden. De politieambtenaar moet in een specifiek geval de afweging maken of de aanwezige veiligheidsrisico's het aanbrengen van de boeien naar redelijk inzicht rechtvaardigen (zie Achtergrond). Het standaard aanleggen van de handboeien tijdens het vervoer van een verdachte naar het politiebureau is dus niet in overeenstemming met artikel 22 van de Ambtsinstructie.

9. Betrokken politieambtenaar B. heeft verklaard dat hij verzoeker tot tweemaal toe heeft voorgehouden dat het omleggen van handboeien standaardprocedure is bij het aanhouden van een verdachte van bedreiging met een scherp voorwerp. Zoals hiervoor reeds is gesteld, keurt de Nationale ombudsman het standaard aanleggen van handboeien zónder eerst een afweging te maken van de in dat geval mogelijk aanwezige veiligheidsrisico's, af. De Nationale ombudsman acht de hiervoor genoemde opmerking van betrokken politieambtenaar B. dan ook niet juist. Uit de verklaringen van de betrokken ambtenaren leidt de Nationale ombudsman echter ook af dat de betrokken ambtenaren in het geval van verzoeker wel degelijk een afweging van de mogelijk aanwezige veiligheidsrisico's hebben gemaakt. De Nationale ombudsman gaat er daarom vanuit dat er geen sprake was van het standaard boeien van verzoeker.

Gelet op de verklaring van verzoeker, genoemd onder III.2., en de verklaringen van de betrokken ambtenaren acht de Nationale ombudsman het aannemelijk dat verzoeker emotioneel heeft gereageerd op de mededeling dat hij was aangehouden en dat hij zich daarbij (lichtelijk) heeft verzet tegen zijn aanhouding door zijn arm meerdere malen los te trekken. De Nationale ombudsman is daarom van oordeel dat de betrokken ambtenaren het gedrag konden beschouwen als non-coöperatief. Gezien de beschuldiging van bedreiging met een schaar en de aanwezigheid van een groot aantal scharen op de werktafel van verzoeker, in samenhang met de emotionele staat waarin verzoeker

verkeerde, is de Nationale ombudsman van oordeel dat er sprake was van een mogelijk gevaar voor de veiligheid van verzoeker en de betrokken politieambtenaren. Dat verzoeker zijn verzet ná het boeien staakte, doet daar niet aan af. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat er geen sprake is geweest van strijd met het recht op onaantastbaarheid van het lichaam.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Slotbeschouwing

Verzoeker is al langere tijd verwickeld in een conflict met zijn buurman over de geluids- en stankoverlast die diens motorrijwielhandel volgens verzoeker veroorzaakt. Wanneer hij op een dag wordt mishandeld en bedreigd door een medewerker van die motorrijwielhandel en daarvan bij de politie melding doet, ontstaan er misverstanden over de werkelijke toedracht van de zaak. De politie ziet in eerste instantie de dader van de mishandeling aan voor het slachtoffer en verzoeker wordt ten overstaan van de hele buurt als dader afgevoerd. Na verhoor op het politiebureau blijkt dat verzoeker zich niet schuldig heeft gemaakt aan bedreiging met een schaar, terwijl de medewerker van het bedrijf van de buurman later door de rechter wordt veroordeeld wegens mishandeling van verzoeker. De Nationale ombudsman heeft begrip voor de verontrusting die bij verzoeker is ontstaan over het politieoptreden. Hij had immers de hulp van hen ingeroepen en het resultaat van het politieoptreden werkte ten tijde van het incident volledig tegengesteld dan in redelijkheid bedoeld kan zijn. Dit zet het vertrouwen van verzoeker en zijn gezin in de politie onder druk.

De ongewenste situatie is ontstaan door een reeks van beoordelingen die de politie op heel korte termijn na de melding van geweld door verzoeker bij 112 heeft gedaan. Ieder op zich genomen zijn de keuzes die de politie maakte niet onjuist. De politie is bij het horen van beide partijen in het conflict begonnen met het horen van de prominent aanwezige groep mensen voor de rijwielhandel waaronder zich de dader van de geweldpleging bevond. Gelet op de informatie die de politie ter plaatse kreeg, vormde de arrestatie van verzoeker een mogelijke keuze en het hem geboeid afvoeren ook. Achteraf gezien had de politie al deze keuzes in tegengestelde richting moeten maken. Dat dit soort situaties erg gevoelig liggen, blijkt ook uit het simpele feit dat de dader van Nederlandse afkomst is en verzoeker een Turkse achtergrond heeft. Niet is vastgesteld dat deze etnische achtergrond een rol heeft gespeeld, doch voor verzoeker moet toch wel een vreemde indruk zijn ontstaan van het functioneren van de politie.

De Nationale ombudsman erkent echter ook dat politieambtenaren vaak in zeer korte tijd op basis van informatie die hun op dát moment bekend is beslissingen moeten nemen. Dat een beslissing achteraf gezien niet de juiste blijkt te zijn, maakt niet dat de betrokken politieambtenaren zonder meer onbehoorlijk hebben gehandeld ten tijde van het nemen van die beslissing. In deze zaak kon het misverstand snel opgelost worden toen verzoeker

kort na zijn aanhouding op het politiebureau gehoord werd en bleek dat hij het slachtoffer en niet de dader was. De dader is uiteindelijk veroordeeld. Van vooringenomenheid bij de politie is niet gebleken. Staan blijft dat het overbrengen van verzoeker naar het politiebureau door hem als vernederend kan zijn ervaren.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland, is

niet gegrond ten aanzien van:

het onvoldoende voortvarend reageren op de 112 melding;

het horen van de medewerker alvorens zich tot verzoeker te wenden;

het aanhouden van verzoeker;

het aanleggen van handboeien ten behoeve van het vervoer naar het politiebureau.

Onderzoek

Op 18 oktober 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer Bö. te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland. Naar aanleiding van de brief van verzoeker van 15 oktober 2005 werd naar genoemde gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland (de burgemeester van Amsterdam) een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd de korpsbeheerder een specifieke vraag gesteld. Daarnaast werd de twee betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Zij maakten van die mogelijkheid geen gebruik. Vervolgens werden zij door een medewerker van de Nationale ombudsman telefonisch gehoord.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Amsterdam over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen verzoeker, de korpsbeheerder en de betrokken politieambtenaren de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te

reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Klachtdossier van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland opgemaakt naar aanleiding van verzoekers bij de politie en de klachtencommissie ingediende klachten.

Brief van de korpsbeheerder van 11 juli 2005 waarin verzoeker wordt meegedeeld dat zijn klacht ongegrond is.

Verzoekschrift van 15 oktober 2005 gericht aan de Nationale ombudsman, en de brief van verzoeker van 31 oktober 2005 met aanvullende informatie.

Openingsbrief van de Nationale ombudsman van 15 december 2005.

Standpunt van de korpsbeheerder van 15 februari 2006 gericht aan de Nationale ombudsman.

Nadere vraag van de Nationale ombudsman van 1 maart 2006 aan de korpsbeheerder.

Reactie van 9 maart 2006 van de korpsbeheerder.

Reactie van verzoeker van 22 maart 2006 op het standpunt en de nadere reactie van de korpsbeheerder.

Verklaringen van de betrokken politieambtenaren B. en R.

Reactie van verzoeker van 2 oktober 2006 op de verklaringen van de betrokken politieambtenaren.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafrecht

Artikel 285

1. Bedreiging met openlijk in vereniging geweld plegen tegen personen of goederen, met geweld tegen een internationaal beschermd persoon of diens beschermde goederen, met enig misdrijf waardoor gevaar voor de algemene veiligheid van personen of goederen of gemeen gevaar voor de verlening van diensten ontstaat, met verkrachting, met feitelijke aanranding van de eerbaarheid, met enig misdrijf tegen het leven gericht, met gijzeling, met zware mishandeling of met brandstichting, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.

2. Indien deze bedreiging schriftelijk en onder een bepaalde voorwaarde geschiedt, wordt ze gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.

3. Bedreiging met een terroristisch misdrijf wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.

2. Wetboek van Strafvordering

Artikel 27

1. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit.

2. Daarna wordt als verdachte aangemerkt degene tegen wiens de vervolging is gericht.

3. De aan de verdachte toekomende rechten komen tevens toe aan de veroordeelde tegen wie een strafrechtelijk financieel onderzoek is ingesteld of te wiens aanzien op een vordering van het openbaar ministerie als bedoeld in artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht niet onherroepelijk is beslist.

Artikel 53

1. In geval van ontdekking op heeterdaad is ieder bevoegd den verdachte aan te houden.

2. In zoodanig geval is de officier van justitie of de hulpofficier bevoegd den verdachte, na aanhouding, naar eene plaats van verhoor te geleiden; hij kan ook diens aanhouding of voorgeleiding bevelen.

3. Geschiedt de aanhouding door anderen opsporingsambtenaar, dan draagt deze zorg dat de aangehoudene ten spoedigste voor den officier van justitie of een van diens hulpofficieren wordt geleid.

4. (...)

3. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 22

1. De ambtenaar kan een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen.
2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen, indien de feiten of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.
3. De in het tweede lid bedoelde feiten of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in:
 - a. de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, of
 - b. de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden, één en ander in samenhang met de wijze waarop en de situatie waarin het vervoer plaatsvindt.

4. Grondwet

Artikel 11

"Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

Artikel 15, vierde lid

"Hij aan wie rechtmatig zijn vrijheid is ontnomen, kan worden beperkt in de uitoefening van grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt."

5. Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM)

Artikel 8

- "1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.
2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en

vrijheden van anderen."